

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21.03.1977, sp. zn. 11 Co 89/77, ECLI:CZ:MSPH:1977:11.CO.89.1977.1

Číslo: 45/1979

Právní věta: Případnou-li některému z bývalých manželů při vypořádání jejich bezpodílového spoluvlastnictví nemovité nebo movité věci do individuálního osobního vlastnictví, a to již v době, kdy uzavřel další manželství, nejde tu o nabytí těchto věcí za trvání manželství do bezpodílového spoluvlastnictví manželů (ve smyslu ustanovení § 143 o. z.), a to i když úhrada druhému ze spoluvlastníků poskytnutá na vyrovnání vzájemných nároků z vypořádání dřívějšího bezpodílového spoluvlastnictví byla zcela nebo zčásti zaplácena ze společných peněz v bezpodílovém spoluvlastnictví nově vzniklém uzavřením dalšího manželství. Je tu však dána povinnost nahradit, co ze společného majetku manželů bylo vynaloženo na majetek manžela v jeho výlučném vlastnictví. (§ 150 o. z.).

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 21.03.1977

Spisová značka: 11 Co 89/77

Číslo rozhodnutí: 45

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Bezpodílové spoluvlastnictví manželů, Vlastnické právo

Předpisy: 40/1964 Sb. § 143

§ 149

§ 150

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 45/1979 sb. rozh.

Případnou-li některému z bývalých manželů při vypořádání jejich bezpodílového spoluvlastnictví nemovité nebo movité věci do individuálního osobního vlastnictví, a to již v době, kdy uzavřel další manželství, nejde tu o nabytí těchto věcí za trvání manželství do bezpodílového spoluvlastnictví manželů (ve smyslu ustanovení § 143 o. z.), a to i když úhrada druhému ze spoluvlastníků poskytnutá na vyrovnání vzájemných nároků z vypořádání dřívějšího bezpodílového spoluvlastnictví byla zcela nebo zčásti zaplácena ze společných peněz v bezpodílovém spoluvlastnictví nově vzniklém uzavřením dalšího manželství. Je tu však dána povinnost nahradit, co ze společného majetku manželů bylo vynaloženo na majetek manžela v jeho výlučném vlastnictví. (§ 150 o. z.).

(Rozsudek městského soudu v Praze z 21. 3. 1977, [11 Co 89/77](#))

Rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 6 bylo žalovanému uloženo, aby vyklidil a žalobkyni odevzdal byt o pokoji a kuchyni s příslušenstvím v přízemí rodinného domku čp. 107 v P.-L., a to do 15 dnů ode dne přidělení náhradního bytu nebo přidělení náhradního ubytování. Dále byl žalovaný uznán povinným vyklidit dílnu v přízemí téhož domku a garáž u tohoto domku do 15 dnů od právní moci rozsudku. Soud prvního stupně odůvodnil své rozhodnutí tím, že žalobkyně je výlučnou vlastnící rodinného domku a garáže, takže žalovanému rozvodem manželství účastníků odpadl právní důvod k užívání těchto staveb.

Proti rozsudku podal odvolání žalovaný a navrhl, aby byl změně tak, že se žaloba zamítá. Uváděl, že je také spoluvlastníkem domu i garáže, neboť je žalobkyně získala z vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví s jejím bývalým manželem, ale k tomuto vypořádání došlo až za trvání manželství účastníků, přičemž peněžní náhrada na podíl bývalého manžela byla vyplacena z prostředků nabytých za trvání manželství účastníků. Garáž žalobkyně nepotřebuje, protože na rozdíl od žalovaného auto nemá, a rovněž dílnu nemůže žalovaný vyklidit, protože věci v ní umístěné nemá kam přestěhovat.

Městský soud v Praze změnil rozsudek soudu prvního stupně jen v tom, že povinnost k vyklizení dílny stanovil do 6 měsíců od právní moci rozsudku; jinak rozhodnutí soudu prvního stupně potvrdil.

Z odůvodnění:

V projednávané věci žalovaný odůvodňoval své spoluvlastnictví k nemovitostem tím, že žalobkyně tyto nemovitosti nabyla při vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví s bývalým manželem za trvání manželství účastníků a že také ze společných prostředků uhradila to, co se zavázala svému bývalému manželovi z důvodů vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví zaplatit.

Šlo tedy o to, zda nabytí věci při vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví do individuálního osobního vlastnictví jednoho z bývalých manželů je nabytím ve smyslu ustanovení § 143 o. z. v případě, že k němu dojde za trvání dalšího manželství.

Z povahy bezpodílového spoluvlastnictví manželů vyplývá, že jde o spoluvlastnictví, v němž míra práv a povinností obou spoluvlastníků není vyjádřena podílem, ale oba manželé jsou vlastníky celé věci, přičemž práva a povinnosti jednoho z nich jsou omezeny jen právy a povinnostmi druhého. Dojde-li k zániku bezpodílového spoluvlastnictví manželů a při jeho vypořádání připadne některá věc jen jednomu z podílových spoluvlastníků, pak tuto věc ani její část ani podíl na ní nenabývá, protože již předtím byl vlastníkem celé věci a dochází tu jen k té změně, že jeho vlastnické právo není již omezeno právy a povinnostmi dalšího spoluvlastníka. Nejde tu tedy o nabytí nových majetkových práv, ale jen o změnu ve výkonu práv a povinností vyplývajících z vlastnictví k téže věci jako celku.

Jestliže se tedy v projednávané věci žalobkyně za trvání manželství účastníků stala výlučnou vlastnící rodinného domku a garáže na základě vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví se svým bývalým manželem, nenabyla tento domek a garáž ve smyslu ustanovení § 143 o. z. teprve za trvání svého dalšího manželství a tyto věci se nemohly stát předmětem jejího bezpodílového spoluvlastnictví se žalovaným. Skutečnost, že žalobkyně v rámci vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví zaplatila bývalému manželovi částku 22 000 Kčs z prostředků, které byly zcela nebo zčásti nabyty za trvání manželství účastníků, nic nemění na uvedeném právním závěru. Žalobkyni tu jen vzniká ve smyslu ustanovení § 150 o. z. povinnost nahradit, co ze společného majetku bylo vynaloženo na její osobní majetek.

Soud prvního stupně tedy správně dospěl k závěru, že žalovaný od rozvodu svého manželství se

žalobkyní užívá domek a garáž bez právního důvodu, a z tohoto důvodu žalovanému uložil vyklidit garáž do 15 dnů od právní moci rozsudku a byt do 15 dnů ode dne, kdy mu bude vykonatelným rozhodnutím příslušného národního výboru přidělen náhradní byt nebo mu bude opatřeno náhradní ubytování. Pokud pak jde o dílnu, ve které má žalovaný uskladněny své nástroje a další potřeby, odvolací soud považoval za vhodné a účelné delší lhůtou k vyklizení umožnit, aby si žalovaný našel jiné vhodné umístění pro tyto věci; proto lhůtu k vyklizení žalovanému prodloužil na dobu 6 měsíců od právní moci tohoto rozsudku.